

**ALYTAUS LOPŠELIO-DARŽELIO „VOLUNGĖLĖ“
DIREKTORIUS**

**ĮSAKYMAS
DĖL EKSTREMALIŲJŲ SITUACIJŲ VALDYMO PLANO TVIRTINIMO**

2022 m. birželio 8 d. Nr. V-23
Alytus

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos civilinės saugos įstatymo 16 straipsnio 3 dalies 9 punkto reikalavimais, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. spalio 20 d. nutarimu Nr. 1503 „Dėl Valstybinio ekstremaliųjų situacijų valdymo plano patvirtinimo“, Savivaldybės ekstremaliųjų situacijų valdymo plano rengimo metodinėmis rekomendacijomis, patvirtintomis Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2011 m. vasario 23 d. įsakymu Nr. 1-70 „Dėl Ekstremaliųjų situacijų valdymo planų rengimo metodinių rekomendacijų patvirtinimo“:

1. P r i p a ž i s t u netekusiu galios Alytaus lopšelio-darželio „Volungėlė“ direktoriaus 2014-02-06 įsakymu Nr. V-7 patvirtintą Alytaus lopšelio-darželio „Volungėlė“ ekstremaliųjų situacijų valdymo planą.

2. T v i r t i n u Alytaus lopšelio-darželio „Volungėlė“ ekstremaliųjų situacijų valdymo planą (pridedama).

3. Į p a r e i g o j u Danguolę Vasiliauskienę, direktoriaus pavaduotoją ūkiui, organizuoti Ekstremaliųjų situacijų valdymo plano įgyvendinimą, priežiūrą, tikslinimą ir atnaujinimą.

4. N u s t a t a u, kad šis įsakymas įsigalioja 2022 m. liepos 1 d.

Direktorė

Aušra Plytninkaitė

Susipažinau:

Danguolė Vasiliauskienė

**NUORAŠAS
TIKRAS**

Alytaus lopšelio-darželio
„Volungėlė“ direktorė

Aušra Plytninkaitė

PATVIRTINTA

Alytaus lopšelio-darželio „Volungėlė“ direktoriaus

2022m. birželio mėn. 8 d.

Įsakymu Nr. V-23

ALYTAUS LOPŠELIO-DARŽELIO „VOLUNGĖLĖ“

EKSTREMALIŲJŲ SITUACIJŲ VALDYMO PLANAS

Alytus
2022

PLANO TURINYS

Eil. Nr.	PAVADINIMAS	Psl.
1.	BENDROSIOS NUOSTATOS	8
1.1	Plano tikslas	8
1.2	Ištaigos trumpas apibūdinimas	8
1.3	Plane vartojamos sąvokos ir santrumpos	8
1.4	Plano teisinis pagrindas, plano rengėjai ir jų kontaktiniai duomenys	11
1.5	Plano aktyvinimas ir atšaukimas	11
2.	GRESIANTYS ĮVYKIAI	12
3.	PERSPĖJIMO APIE GRESIANTĮ AR SUSIDARIUSĮ ĮVYKĮ ORGANIZAVIMAS IR VEIKSMŲ KOORDINAVIMAS	13
3.1	Perspėjimo apie gresiantį ar susidariusį įvykį organizavimas	13
3.2	Būtinų veiksmų įvykio metu vykdymo organizavimas	15
4.	INFORMACIJOS APIE ĮVYKĮ GAVIMO IR PERDAVIMO TVARKA	21
5.	ĮSTAIGOS DARBUOTOJŲ, UGDYTINIŲ IR LANKYTOJŲ APSAUGA GRESIANT AR SUSIDARIUS ĮVYKIUI	23
5.1	Ištaigos darbuotojų ir ugdytinių evakavimo organizavimas	23
5.2	Aprūpinimo asmeninės apsaugos priemonėmis organizavimo tvarka	26
5.3	Kolektyvinės apsaugos statiniai ir jų panaudojimo galimybės	26
5.4	Pirmosios pagalbos teikimo darbuotojams ir ugdytiniams, nukentėjusiems įvykių metu, organizavimas	27
6.	GRESIANČIŲ AR ĮVYKUSIŲ ĮVYKIŲ LIKVIDAVIMO IR JŲ PADARINIŲ ŠALINIMO ORGANIZAVIMAS IR KOORDINAVIMAS	28
7.	SAVIVALDYBĖS EKSTREMALIŲJŲ SITUACIJŲ VALDYMO PLANE NURODYTŲ UŽDUOČIŲ VYKDYMO ORGANIZAVIMAS.	28
8.	VEIKLOS TĖSTINUMO UŽTIKRINIMAS	28
9.	BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS	28
	EKSTREMALIŲJŲ SITUACIJŲ VALDYMO PLANO PRIEDAI	30-72
1 priedas	Ištaigos galimų pavojų ir ekstremaliųjų situacijų rizikos analizė	
2 priedas	Civilinės saugos sistemos pajėgų, savivaldybės ESK, ESOC, CS darbuotojų kontaktiniai duomenys	
3 priedas	Materialinių išteklių žinynas	
4 priedas	Teritorijos planas ir evakavimo schema	
5 priedas	Aukštų evakuacijos planai	

EKSTREMALIŲJŲ SITUACIJŲ VALDYMO PLANAS

6 priedas	Perspėjimo apie įvykį įstaigoje schema
7 priedas	Keitimosi informacija apie įvykį schema
8 priedas	Civilinės saugos signalai ir jų panaudojimo tvarkos aprašas
9 priedas	Rekomendacijos kaip išvengti ar patirti kuo mažiau žalos gresiant ar susidarius ekstremaliajai situacijai
10 priedas	Rekomendacijos kaip pasigaminti ir naudoti marlės-vatos ar vien marlės kaukę
11 priedas	Atsakingų darbuotojų veiksmų, įvykus įvykiui, ekstremaliajam įvykiui, atmintinė

1. BENDROSIOS NUOSTATOS

Atspausdinto Ekstremaliųjų situacijų valdymo plano (toliau – Planas) kopija saugoma Alytaus lopšelio-darželio „Volungėlė“ (toliau – Įstaiga) vadovo kabinete.

Visi įstaigoje dirbantys, o taip pat naujai priimti į darbą darbuotojai privalo susipažinti su šiuo Planu. Darbuotojai su Planu, jo atnaujinimais supažindinami civilinės saugos mokymų darbo vietose metu.

1.1. Plano tikslas

Padėti Įstaigos direktoriui ar jo įgaliotam asmeniui (toliau - Įstaigos vadovui), Įstaigos Ekstremaliųjų situacijų valdymo grupės nariams (toliau – ESV grupė) ir kitiems atsakingiems asmenims:

- organizuoti ir koordinuoti Įstaigos darbuotojų, ugdytinių ir lankytojų veiksmus įvykio metu;
- plane numatytais atvejais padėti Įstaigos vadovui ir ESV grupei, organizuoti ir koordinuoti įvykio likvidavimą ir jo padarinių šalinimą;
- įgyvendinti kitas dėl įvykio būtinas vykdyti funkcijas, nustatytas Lietuvos Respublikos civilinės saugos įstatyme.

1.2. Įstaigos trumpas apibūdinimas

Alytaus lopšelio-darželio „Volungėlė“ vykdo ikimokyklinį, priešmokyklinį ugdymą.

Bendras ugdytinių skaičius: ~ 213.

Vietos, kurios gali būti pavojingos: nėra

Kiti duomenys:

Adresas	Volungės g. 25, Alytus, tel. nr.8 315 76590, 8 315 76591; el.p.: ld@volungele.alytus.lm.lt;
Vadovas	Direktorė Aušra Plytninkaitė tel. nr.: 8 315 76590;
Darbuotojas, atsakingas už civilinę saugą	Direktorės pavaduotoja ūkiui Nijolė Kamblevičienė tel.nr : 8-31576591; 860800342;

1.3. Plane vartojamos sąvokos ir santrumpos

Sąvokos:

Oro pavojus – skelbiamas visiems gyventojams, kai kyla tiesioginė priešo užpuolimo grėsmė. Skelbiamas tik Krašto apsaugos ministerijos sprendimu. Balsu skelbiamas signalas, įspėjantis apie tiesioginę priešo užpuolimo grėsmę. Šis signalas skelbiamas ne vėliau kaip 3 min. nuo įspėjamojo garsinio signalo perdavimo pradžios per valstybės ir savivaldybių institucijų ir lopų, kitų Įstaigų, ūkio subjektų garsines avarinio signalizavimo sistemas, elektronines sirenas, nacionalinius, regioninius ir vietinius transliuotojus.

EKSTREMALIŲ SITUACIJŲ VALDYMO PLANAS

Avarija – netikėtas įvykis, sukėlęs sprogimą, gaisrą, statinių visišką ar dalinį sugriovimą, technologinio proceso nuostolingą sutrikimą, sunkų grupinį nelaimingą atsitikimą, pavojingų medžiagų išsiveržimą į aplinką, kai padaroma žala žmonėms ar aplinkai įvykio vietoje ar už jo ribų.

Civilinė sauga – veikla, apimanti valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, kitų įstaigų, ūkio subjektų ir gyventojų pasirengimą ekstremaliosioms situacijoms, veiksmus joms gresiant ar susidarius, ekstremaliųjų situacijų likvidavimą ir jų padarinių šalinimą.

Civilinės saugos sistemos parengtis – civilinės saugos sistemos subjektų pasirengimas reaguoti į susidariusią ekstremaliąją situaciją.

Civilinės saugos pratybos – valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, kitų įstaigų, ūkio subjektų mokymas ir civilinės saugos sistemos parengties patikrinimas, kai tariamomis ekstremaliosiomis sąlygomis tikrinami veiksmai ir procedūros, numatytos ekstremaliųjų situacijų valdymo planuose, tobulinami valdymo įgūdžiai, mokomasi praktiškai organizuoti gyventojų ir turto apsaugą nuo ekstremaliųjų situacijų poveikio ir atlikti gelbėjimo, paieškos ir neatidėliotinus darbus, likviduoti įvykius, ekstremaliuosius įvykius ar ekstremaliasias situacijas ir šalinti jų padarinius.

Ekstremalioji situacija – dėl ekstremaliojo įvykio susidariusi padėtis, kuri gali sukelti staigų didelį pavojų gyventojų gyvybei ar sveikatai, turtui, aplinkai arba gyventojų žūtį, sužalojimą ar padaryti kitą žalą.

Ekstremalusis įvykis – nustatytus kriterijus atitinkantis, pasiekęs ar viršijęs gamtinis, techninis, ekologinis ar socialinis įvykis, kuris kelia pavojų gyventojų gyvybei ar sveikatai, jų socialinėms sąlygoms, turtui ir (ar) aplinkai.

Ekstremalių situacijų komisija – iš valstybės politikų, valstybės ir (ar) savivaldybių institucijų ir įstaigų valstybės tarnautojų ir (ar) darbuotojų, profesinės karo tarnybos karių sudaroma nuolatinė komisija, koordinuojanti ekstremaliųjų situacijų prevenciją, valdymą, likvidavimą ir padarinių šalinimą.

Ekstremaliojo įvykio kriterijai – stebėjimais ir skaičiavimais nustatyti arba tarptautinėje praktikoje naudojami fizikiniai, cheminiai, geografiniai, medicininiai, socialiniai ar kiti įvykio mastą, padarinius ar faktą apibūdinantys dydžiai arba aplinkybės (kritinės ribos), kuriuos atitinkantis, pasiekęs ar viršijęs įvykis laikomas ekstremaliuoju.

Ekstremaliųjų situacijų operacijų centras (toliau – **operacijų centras**) – iš valstybės ir (ar) savivaldybių institucijų ir įstaigų valstybės tarnautojų ir (ar) darbuotojų, ūkio subjektų darbuotojų sudaromas organas, vykdamas ekstremaliųjų situacijų prevenciją, užtikrinantis ekstremalių situacijų komisijos priimtų sprendimų įgyvendinimą, organizuojantis ir koordinuojantis įvykių, ekstremaliųjų įvykių ir ekstremaliųjų situacijų likvidavimą, padarinių šalinimą, gyventojų ir turto gelbėjimą.

Ekstremaliosios situacijos operacijų vadovas (toliau – **operacijų vadovas**) – civilinės saugos sistemos subjekto valstybės tarnautojas, darbuotojas ar valstybės politikas, paskirtas vadovauti visoms civilinės saugos sistemos pajėgoms, dalyvaujančioms likviduojant ekstremaliąją įvykį ar ekstremaliąją situaciją ir šalinant jų padarinius ekstremaliosios situacijos židinyje.

Gelbėjimo darbai – veiksmai, kuriais įvykių, ekstremaliųjų įvykių ar ekstremaliųjų situacijų metu siekiama išgelbėti gyventojų gyvybes, sveikatą ir turtą, suteikti jiems pirmąją medicinos pagalbą ir (ar) nugabenti juos į sveikatos priežiūros įstaigas, taip pat apsaugoti aplinką.

Gelbėjimo darbų vadovas – civilinės saugos sistemos pajėgų valstybės tarnautojas ar darbuotojas, iki operacijų vadovo paskyrimo ekstremaliosios situacijos židinyje vadovaujantis gelbėjimo, paieškos ir neatidėliotiniams darbams, taip pat įvykio, ekstremaliojo įvykio likvidavimo ir jų padarinių šalinimo darbams.

Gyventojas – fizinis asmuo, esantis Lietuvos Respublikos teritorijoje.

Gyventojų evakavimas – dėl gresiančios ar susidariusios ekstremaliosios situacijos organizuotas gyventojų perkėlimas iš teritorijų, kuriose pavojinga gyventi ir dirbti, į kitas teritorijas, laikinai suteikiant jiems gyvenamąsias patalpas.

Įvykis – ekstremaliojo įvykio kriterijų neatitinkantis, nepasiekęs gamtinis, techninis, ekologinis ar socialinis įvykis, keliantis pavojų gyventojų gyvybei ar sveikatai, jų socialinėms sąlygoms, turtui ir (ar) aplinkai.

Karinės jėgos naudojimas – ginklų, sprogmenų, karinės technikos ir kitų priemonių, kurių nedraudžia tarptautinė teisė, naudojimas. Karinės jėgos naudojimui taip pat prilyginamas akivaizdžiai išreikštas ir demonstruojamas ketinimas panaudoti karinę jėgą.

Karo padėtis – ypatinga teisinė padėtis, įvedama Lietuvos Respublikos Konstitucijos ir įstatymų nustatyta tvarka, prireikus ginti Tėvynę arba vykdyti Lietuvos valstybės tarptautinius įsipareigojimus, kurios metu taikomas specialus įstatymuose nustatytas valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, ūkio subjektų, kitų juridinių asmenų, organizacijų, neturinčių juridinio asmens statuso, veiklos, asmens teisių, laisvių ir pareigų reglamentavimas.

Komendanto valanda – paros laikas, kada draudžiama būti viešosiose vietose be karo komendanto ar jo įgalioto asmens išduoto leidimo.

Kolektyvinės apsaugos statinys – statinys ar patalpa, kurią ekstremaliųjų situacijų ar karo metu galima pritaikyti gyventojams apsaugoti nuo atsiradusių gyvybei ar sveikatai pavojingų veiksmų.

Neatidėliotini darbai – veiksmai, užtikrinantys gelbėjimo, paieškos darbų vykdymą, turto išsaugojimą, sanitarinį švarinimą ir būtiniausių gyvenimo sąlygų atkūrimą įvykių, ekstremaliųjų įvykių ar ekstremaliųjų situacijų metu.

Materialiniai išteklių – nekilnojamasis turtas, transporto priemonės, statybinės medžiagos ir kiti išteklių, kurie teisės aktų nustatyta tvarka gali būti panaudoti gresiančioms ar susidariusioms ekstremaliosioms situacijoms likviduoti ir jų padariniams šalinti, valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, kitų įstaigų, ūkio subjektų veiklai palaikyti ir atkurti.

Pavojingasis objektas – visa veiklos vykdytojo valdoma teritorija, įskaitant įprastą ir susijusią joje esančią infrastruktūrą ar vykdomą veiklą, kurios viename ar keliuose įrenginiuose yra pavojingųjų medžiagų.

Perspėjimo sistema – visuma organizacinių ir techninių priemonių, kuriomis siekiama užtikrinti garsinio perspėjamojo civilinės saugos signalo davimą ir (ar) informacijos apie gresiančią ar susidariusią ekstremaliąją situaciją, galimus padarinius, jų šalinimo priemones ir apsaugojimo nuo ekstremaliosios situacijos būdus perdavimą gyventojams, valstybės ir savivaldybių institucijoms ir įstaigoms, kitoms įstaigoms ir ūkio subjektams.

Radiacinė avarija – bet koks netikėtas įvykis, apimantis veiksmo klaidą, įrangos triktį arba kitą nesėkmę, kurios (galimi) padariniai negali būti ignoruojami radiacinės saugos požiūriu ir kurie gali sukelti galimą apšvitą arba nekontroliuojamos apšvitos sąlygas.

Ūkio subjektas – Lietuvos Respublikoje įregistruotas ir gamybinę, komercinę, finansinę ar kitokią ūkinę veiklą vykdomas juridinis asmuo, užsienio juridinio asmens filialas ar atstovybė.

Atsakingi darbuotojai – Įstaigos darbuotojai, atsakingi už civilinės saugos priemonių vykdymą pastatuose (perspėjimas, informacijos perdavimas, evakavimas, pirminiai gelbėjimo ir kiti neatidėliotini darbai numatyti Plane) įvykių, ekstremaliųjų įvykių, ekstremaliųjų situacijų atvejais.

Santrumpos:

CS – civilinė sauga

ESVP – ekstremaliųjų situacijų valdymo planas.

GMPS – greitosios medicininės pagalbos stotis.

BPC – Bendrasis pagalbos centras.

PK – Policijos komisariatas.

PGT – Priešgaisrinė gelbėjimo tarnyba.

ESK – Ekstremaliųjų situacijų komisija.

ESOC – Ekstremaliųjų situacijų operacijų centras.
PAGD – Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas.
PGV – Priešgaisrinė gelbėjimo valdyba
SKS – Situacijų koordinavimo skyrius.
VSC – Visuomenės sveikatos centras
ESV grupė – Ekstremaliųjų situacijų valdymo grupė

1.4. Plano teisinis pagrindas, plano rengėjai ir jų kontaktiniai duomenys

Alytaus lopšelio-darželio „Volungėlė“ (toliau – Įstaiga) Ekstremaliųjų situacijų valdymo planas (toliau – Planas) parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos civilinės saugos įstatymo Nr. XI-635 16 straipsnio 9 punktu, Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie VRM direktoriaus 2010-04-19 įsakymo Nr. 1-134 „Kriterijai ūkio subjektams ir kitoms įstaigoms, kurių vadovai turi organizuoti ekstremaliųjų situacijų valdymo planų rengimą, derinimą ir tvirtinimą, ir ūkio subjektams, kurių vadovai turi sudaryti ekstremaliųjų situacijų operacijų centrą“ (Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos 2018 m. gruodžio 13 d. įsakymo Nr. 1-466 redakcija) ir Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2011 m. vasario 23 d. įsakymo Nr. 1-70 „Dėl ekstremaliųjų situacijų valdymo planų rengimo metodinių rekomendacijų patvirtinimo“ (Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos 2016 m. sausio 14 d. įsakymo Nr. 1-11 redakcija (toliau – Rekomendacijos), nuostatomis.

Planas parengtas vadovaujantis Civilinės saugos sistemos valdymo ir veikimo teritoriniu ir veiklos diferencijavimo principais.

Planą parengė: UAB „Profus Baltics“, +37065545644.

1.5. Plano aktyvinimas ir atšaukimas.

Planą aktyvuoja, atšaukia, vadovauja veiksams ir juos koordinuoja:

Įstaigos direktorė Aušra Plytninkaitė el. p. ld@volungele.alytus.lm.lt, tel. nr.: 8 315 76590.

Nesant direktorei Planą aktyvuoja, atšaukia, vadovauja veiksams ir juos koordinuoja direktorės pavaduotoja ūkiui Nijolė Kamblevičienė (tel.nr : 8-31576591; 860800342);

2. GRESIANTYS ĮVYKIAI

„Gresiantys įvykiai“ – visi galimi pavojai, nustatyti atlikus Įstaigos galimų pavojų ir ekstremaliųjų situacijų rizikos analizę ir kurių rizika įvertinta kaip labai didelė ar didelė.

Įstaigos galimų pavojų ir ekstremaliųjų situacijų rizikos analizė pateikta Plano 1 priede.

Galimas pavojus	Galimo pavojaus tikimybės (T) įvertinimas balais	Bendras rizikos lygis (R)
Labai didelis ir didelis rizikos lygis		
Gaisras	3	Labai didelis
„Oro pavojus“	3	Didelis
Labai smarkus vėjas, uraganas	3	Didelis
Grasvinimas įvykdyti teroro aktą (sprogmuo, pavojinga medžiaga)	3	Didelis
Pavojingos ar ypač pavojingos žmonių užkrečiamos ligos protrūkis ar epidemija	3	Didelis
Teritorijos ir patalpų užteršimas radioaktyviomis ar pavojingomis cheminėmis medžiagomis	3	Didelis

Šių galimų pavojų valdymas aprašytas Įstaigos **Ekstremaliųjų situacijų valdymo plane**.

3. PERSPĖJIMO APIE GRESIANTĮ AR SUSIDARIUSĮ ĮVYKĮ ORGANIZAVIMAS IR VEIKSMŲ KOORDINAVIMAS

3.1. PERSPĖJIMO ORGANIZAVIMAS

Šiame skyriuje aprašoma kaip vykdomas Įstaigos darbuotojų, ugdytinių, lankytojų perspėjimas apie gresiantį pavojų, įvykusį įvykį, ekstremalų įvykį ar susidariusią ekstremaliąją situaciją 2 atvejais:

1. Kai pavojus kyla už Įstaigos ribų (sprendimas perspėti ir informuoti gyventojus priimamas Valstybės ar savivaldybės lygiu);

2. Kai pavojus kyla Įstaigoje (sprendimą perspėti priima Įstaigos vadovas, kitas atsakingas asmuo arba atvykęs Gelbėjimo darbų vadovas);

Įstaigoje už perspėjimo ir informavimo apie gresiantį ar įvykusį ekstremalų įvykį organizavimą ir koordinavimą yra direktoriaus pavaduotoja ūkiui.

Perspėjimo ir informavimo priemonės, naudojamos Įstaigoje:

- žodžiu, siunčiant pasiuntinius (ikimokyklinio ugdymo pedagogas)
- internetu;
- telefonu (mobiliojo, fiksuotojo ryšio).

Darbuotojų ir ugdytinių perspėjimas ir informavimas apie įvykį, ekstremalų įvykį, kai pavojus kyla Įstaigos patalpose ar teritorijoje:

Darbuotojas, pirmasis pastebėjęs įvykį, ekstremalų įvykį Įstaigos teritorijoje:

- Gaisro židinį;
- Sprogimą;
- Išsiliejusias pavojingas medžiagas;
- Pastato ar atskirų konstrukcijų griūtį;
- Daiktą, panašų į sprogmenį;
- Voką su neaiškios kilmės milteliais;
- Asmenį, grasinanti ginklu ar sprogmenimis;
- Nukentėjusius Įstaigos darbuotojus, ugdytinius ar lankytojus (su aiškiais apsinuodijimo, pavojingos ligos, ar kitais pažeidimo požymiais);

Nedelsiant apie tai praneša:

1. Bendrajam pagalbos centrui 112;
2. Įstaigos vadovui;
3. Asmeniui, atsakingam už darbuotojų perspėjimą ir informavimą Įstaigoje.

Darbuotojas, atsakingas už perspėjimą ir informavimą Įstaigoje:

1. Renka informaciją apie įvykį, įvykio eigą, ją įvertina ir nuolat informuoja Įstaigos vadovą;
2. Atsižvelgdamas į įvykio, ekstremalaus įvykio pobūdį siūlo Įstaigos vadovui, kokias perspėjimo ir informavimo priemones panaudoti Įstaigos darbuotojų ir ugdytinių perspėjimui ir informavimui, parengia informacinį pranešimą.

3. Duoda nurodymus įjungti garsinį signalą arba duoda nurodymus administracijos, darbuotojams, (kurie tuo metu nedirba su vaikais) vykti į vietas ir vykdyti Įstaigos darbuotojų, ugdytinių ir lankytojų perspėjimą ir informavimą žodžiu.

4. Kartu su Įstaigos vadovais nusprendžia kokios apsaugos priemonės (priklausomai nuo ekstremalaus įvykio pobūdžio - evakavimas į saugią teritoriją ar apsaugos vykdymas Įstaigoje) reikalingos Įstaigos darbuotojams, ugdytiniams ir lankytojams;

5. Teikia informaciją į įvykio vietą atvykusiam Gelbėjimo darbų vadovui (jei to nepadarė asmuo, atsakingas už informacijos priėmimą ir perdavimą);

6. Vykdo Įstaigos darbuotojų, atsakingų už ekstremaliosios situacijos valdymą ir koordinavimą perspėjimą ir iškvietimą;

7. Vykdo kitų Įstaigos atsakingų darbuotojų perspėjimą ir iškvietimą (Įstaigos vadovo nurodymu).

Darbuotojų ir ugdytinių perspėjimo ir informavimo apie įvykį, ekstremalųjį įvykį, kai pavojus kyla Įstaigos patalpose ar teritorijoje schema pateikta **Plano priede**.

Personalas kuris tiesiogiai dirba su vaikais išgirdę nurodymą evakuotis, baigia darbą ir vykdo vaikų ir lankytojų evakavimą.

Detaliau Įstaigos evakavimas ir apsaugos organizavimas aprašyti **Plano 5 skyriuje**.

Perspėjimas ir informavimas apie įvykį, ekstremalųjį įvykį, ekstremaliąją situaciją kai pavojus kyla už Įstaigos ribų:

Apie įvykį, ekstremalųjį įvykį ar susidariusią Valstybės ar savivaldybės lygio ekstremaliąją situacijai, Įstaigos darbuotojai, ugdytiniai ir lankytojai bus perspėti šiais būdais:

1. Garsiniu signalu „Dėmesio visiems“ perduodama įjungus centralizuoto ir vietinio valdymo sirenas.

2. Garsiniu signalu „Dėmesio visiems“ perduodama panaudojant policijos ir kitų spec. tarnybų automobilių sirenas.

3. Balsu skelbiamą Civilinės saugos signalą perduodama per garsiakalbius ar masines informavimo priemones (informaciją apie įvykį).

4. Trumpąja (korinio transliavimo) žinute į mobiliuosius telefonus.

5. Telefonu, paskambinus miesto savivaldybės administracijos Civilinės saugos specialistui arba savivaldybės Ekstremaliųjų situacijų operacijų centro nariui.

Civilinės saugos garsiniai ir balsu skelbiami signalai, jų reikšmės ir panaudojimo tvarka pateikti **Plano 8 priede**.

Įstaigos darbuotojų, ugdytinių ir lankytojų pirminiai veiksmai išgirdus signalą „Dėmesio visiems“ (sirenų gausmą):

1. Įstaigos darbuotojai saugiai baigia bet kokią veiklą ir pasilieka savo darbo vietose (kabinetuose, darbo vietose) laukti tolesnių nurodymų;

2. Įstaigos lankytojai pasilieka patalpose į kurias jie atvyko (pasilieka su darbuotojais, pas kuriuos jie atvyko), vykdo vadovų nurodymus.

3. Įstaigos darbuotojai, ugdytiniai, kurie civilinės saugos signalą „Dėmesio visiems“ išgirdo būdami Įstaigos teritorijoje - atvyksta į savo darbo ar kitos veiklos vietas.

4. Administracijos darbuotojai, pedagogai (kurie tuo metu nedirba su vaikais) atvyksta į **pasitarimų kambarį** arba kreipiasi telefonu į atsakingą asmenį už perspėjimą ir informavimą informacijos apie susidariusią padėtį ir laukia nurodymų, dėl tolesnių veiksmų.

5. Administracijos darbuotojai, pedagogai (kurie tuo metu nedirba su vaikais), gavę nurodymus ir informaciją apie susidariusią ekstremaliąją situaciją ir rekomenduojamus veiksmus, vykdo Įstaigos darbuotojų ir ugdytinių perspėjimą ir informavimą žodžiu.

Įstaigos darbuotojo, atsakingo už perspėjimą ir informavimą veiksmai, išgirdus signalą „Dėmesio visiems“:

1. Išklauso (gauna) informaciją apie įvykį ir gresiantį pavojų bei rekomendacijas tolesniems veiksams:

- per Lietuvos nacionalinį radiją ir televiziją;
- per vietinius ir regioninius žiniasklaidos transliuotojus;
- specialiųjų tarnybų automobilinius garsiakalbius;
- iš savivaldybės administracijos Civilinės saugos specialistų (telefonu, faksu, elektroniniu paštu).

– iš savivaldybės Ekstremaliųjų situacijų operacijų centro narių (jei bus aktyvuotas)

Savivaldybės administracijos Civilinės saugos specialistų ir kitų Civilinės saugos sistemos subjektų kontaktiniai duomenys pateikti **Plano 2 priede**.

2. Gautą informaciją apibendrina ir, atsižvelgdamas į ekstremalaus įvykio pobūdį parengia rekomendacijas darbuotojams, vaikams ir lankytojams, kaip išvengti ar patirti kuo mažiau žalos gresiant ar susidarius ekstremaliajai situacijai (Tipinės rekomendacijos, patvirtintos Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2010 m. gruodžio 8 d. įsakymu Nr. 1-341, pateiktos **Plano 9 priede**).

3. Gautą informaciją apie įvykį ir rekomendacijas perduoda Įstaigos vadovams.

4. Atsižvelgdamas į susidariusią ekstremaliąją situaciją, nusprendžia kokias perspėjimo ir informavimo priemones panaudoti Įstaigos darbuotojų ir vaikų perspėjimui ir informavimui.

5. Duoda nurodymus darbuotojams, **atvykusiems į pasitarimų kambarį**, vykdyti Įstaigos darbuotojų, ugdytinių ir lankytojų perspėjimą ir informavimą.

6. Esant būtinumui (Įstaigos vadovo nurodymu), **nedarbo metu telefonu** informuoja ar iškviečia kitus Įstaigos atsakingus darbuotojus.

3.2 BŪTINŲ VEIKSMŲ ĮVYKIO METU VYKDYMO ORGANIZAVIMAS

Įstaigoje sprendimus dėl pasirengimo ekstremalioms situacijoms ir gelbėjimo darbų organizavimo priima **Įstaigos vadovas** (nesant Įstaigos vadovo, sprendimus priima vadovo funkcijas atliekantis asmuo).

Įstaigos vadovo veiksmai įvykių metu.

Įvykus ekstremaliajam įvykiui ar susidarius ekstremaliajai situacijai, Įstaigos vadovas:

1. Gavęs informaciją apie įvykį nusprendžia dėl:

- administravimo darbų ir kitos veiklos Įstaigoje nutraukimo;
- darbuotojų perspėjimo informavimo ir apsaugos priemonių vykdymo;

EKSTREMALIŲ SITUACIJŲ VALDYMO PLANAS

- pirminių gelbėjimo ir avarijos likvidavimo darbų organizavimo;
- specialiųjų pajėgų ir tarnybų informavimo ir jų pasitelkimo;
- savivaldybės administracijos ir kitų atsakingų institucijų informavimo;

2. Duoda nurodymus, privalomus vykdyti Įstaigos darbuotojams:

- nedelsiant nutraukti bet kokią veiklą Įstaigoje (reikalui esant);
- gresiant cheminiam užterštumui - organizuoti skubų Įstaigoje esančių žmonių evakavimą, jų transporto priemonių pašalinimą iš teritorijos;

- **Oro pavojaus ar radiacinio pavojaus** atveju - neleisti žmonėms išeiti į lauką, evakuoti juos į laikinos priedangos patalpas, skubiai užsandarinant langus ir duris, išdalinti žmonėms vienkartinės veido kaukes;

- gaisro atveju – vykdyti darbuotojų ir ugdytinių evakavimą, organizuoti pirminius gaisro gesinimo darbus;

- uragano atveju - skubiai uždaryti langus ir duris, išjungti elektros energijos tiekimą, sutvirtinti silpnai sutvirtintus objekto statinius;

- suteikti pirmąją pagalbą nukentėjusiems;

- pavojingos užkrečiamos ligos atveju – skubiai izoliuoti (hospitalizuoti) sergančius žmones, organizuoti darbuotojų medicininį patikrinimą, priklausomai nuo užkrečiamos ligos pobūdžio atlikti patalpų dezinfekciją.

3. Įstaigos vadovas visus veiksmus koordinuoja su atvykusiu **gelbėjimo darbų vadovu**, reikalui esant skiria atsakingą asmenį **dirbti gelbėjimo darbų organizavimo štabe**.

4. Kontroluoja informaciją civilinės saugos sistemos pajėgoms ir valstybinės priežiūros institucijomis teikimą.

5. Organizuoja Įstaigos materialinių išteklių tikslinį panaudojimą. Materialinių išteklių žinynas pateiktas **Plano 3 priede**.

6. Kreipiasi pagalbos į Civilinės saugos sistemos pajėgas, jeigu nepakanka savų resursų gelbėjimo darbams atlikti.

7. Kai susidariusio ekstremaliojo įvykio ar ekstremaliosios situacijos mastas viršija Įstaigos darbuotojų galimybes, apie tai pranešama savivaldybės specialiosioms tarnyboms, savivaldybės administracijos Civilinės saugos specialistams ir valstybinės priežiūros institucijoms.

8. Įstaigos vadovas susidariusio ekstremaliojo įvykio ar ekstremaliosios situacijos atveju, materialinių išteklių telkimo klausimu bendradarbiauja ir koordinuoja savo veiksmus su:

a. Savivaldybės administracijos direktoriumi, savivaldybės Ekstremalių situacijų komisija (jei ji yra sušaukta) ir Ekstremaliųjų situacijų operacijų centru (jeigu yra aktyvuotas);

b. Savivaldybės administracijos Civilinės saugos specialistais;

c. Priešgaisrine gelbėjimo valdyba (Gelbėjimo darbų vadovu);

d. Apskrities vyriausiojo policijos komisariatu;

e. Greitosios medicinos pagalbos stotimi;

f. Visuomenės sveikatos centru;

g. Radiacinės saugos centru (centro skyriumi);

h. Avarinėmis tarnybomis.

EKSTREMALIŲ SITUACIJŲ VALDYMO PLANAS

Ivykus avarijai energetinėse ar komunalinėse sistemose, padariniai šalinami iškviečiant **komunalinių avarinių tarnybų specialistus**.

Ekstremaliųjų įvykių pasekmių šalinimui, pirminių gelbėjimo darbų organizavimui ir koordinavimui **Įstaigos vadovo sprendimu** sukviečiama **Ekstremaliųjų situacijų valdymo grupė (ESV grupė)**.

Pareigybė	Atsakomybės aprašymas
Įstaigos direktorė	ESV grupės vadovė Atsakinga už informacijos pateikimą žiniasklaidai Atsakingas už ekstremalaus įvykio eigos, kitų civilinės saugos priemonių įstaigoje prognozavimą, veiksmų koordinavimą
Raštinės administratorė	Atsakinga už darbuotojų, ugdytinių perspėjimą ir informavimą apie ekstremaliųjų įvykių ar susidariusią ekstremalią situaciją įstaigoje Atsakingas už viešosios tvarkos palaikymą.
Direktorės pavaduotoja	Atsakinga už informacijos apie įvykių įstaigoje perdavimą (pastovų teikimą) civilinės saugos sistemos subjektams (savivaldybės administracijai, esant būtinumui Nacionaliniam visuomenės sveikatos centrui ar kitoms institucijoms)
Ūkio dalies pastatų ir statinių priežiūros darbininkas	Atsakingas už komunikacijų atjungimą ekstremaliųjų įvykių atvejais Atsakingas už darbuotojų ir ugdytinių saugumo užtikrinimą evakavimo vietose, patalpų sandarinimo darbus, materialinį techninį aprūpinimą likviduojant ekstremalaus įvykio pasekmes
Ūkio dalies pastatų ir statinių priežiūros darbininkas/ direktorės pavaduotoja ūkiui	Atsakingi už priešgaisrinės saugos pajėgų sutikimą, trumpiausio kelio prie gaisro židinio parinkimą
Grupių pedagogai (išklausę pirmos pagalbos kursus)	Atsakingi už pirmosios pagalbos teikimo organizavimą nukentėjusiems įvykio, ekstremalaus įvykio metu
Grupių pedagogai	Atsakingi asmenys už ugdytinių evakavimą iš patalpų

ESV grupės darbo vieta – direktorės kabinetas arba kita direktorės nurodyta saugi darbo vieta.

Pastabos:

1. ESV grupės vadovo sprendimu, atsižvelgiant į įvykio, ekstremalaus įvykio, ar ekstremaliosios situacijos pobūdį, dirbti grupėje gali būti pakviesti kiti Įstaigos atsakingi darbuotojai.

2. Įstaigos mokytojai, specialistai, įvykio metu dirbantys su vaikais atsakingi už saugų evakavimą į susirinkimo vietas, už patalpų patikrą, viešosios tvarkos palaikymą, ir kitų ESV grupės narių nurodymų vykdymą;

3. Įvykio, ekstremalaus įvykio Įstaigoje metu, kai į Įstaigą atvyksta Civilinės saugos sistemos pajėgos, visi veiksmai ir priimami sprendimai yra derinami su **Gelbėjimo darbų vadovu**.

ESV grupė atlieka šias funkcijas:

1. pagal kompetenciją įgyvendina Įstaigos vadovo sprendimus ekstremaliųjų situacijų prevencijos klausimais;

2. pagal kompetenciją renka, analizuoja ir vertina duomenis ir informaciją apie įvykį, ekstremalų įvykį, gresiančią ar susidariusią ekstremaliąją situaciją, prognozuoja jų eigą ir mastą, numato civilinės saugos priemones ir gelbėjimo veiksmus;

3. organizuoja Įstaigos darbuotojų ir ugdytinių perspėjimą ir informavimą apie įvykį, ekstremalų įvykį ar ekstremaliąją situaciją, galimus padarinius, jų šalinimo priemones ir apsisaugojimo nuo ekstremaliosios situacijos būdus;

4. keičiasi informacija su savivaldybės civilinės saugos specialistais ir Civilinės saugos sistemos gelbėjimo darbų vadovu analizuodami, vertindamas įvykio, ekstremaliojo įvykio ar ekstremaliosios situacijos eigą;

5. organizuoja ir koordinuoja darbuotojų telkimą įvykių, ekstremaliųjų įvykių ar ekstremaliųjų situacijų likvidavimo, padarinių šalinimo, Įstaigos turto gelbėjimo metu;

6. organizuoja ir koordinuoja materialinių išteklių, kurie gali būti panaudoti įvykiui, ekstremaliajam įvykiui ar ekstremaliajai situacijai likviduoti, padariniams šalinti, Įstaigos veiklai palaikyti ar atkurti, telkimą;

7. koordinuoja Įstaigos darbuotojų veiksmus įvykių, ekstremaliųjų įvykių ir ekstremaliųjų situacijų metu;

8. teikia Įstaigos vadovui pasiūlymus dėl reikiamų žmogiškųjų resursų, finansinių ir kitų materialinių išteklių racionalaus ir veiksmingo panaudojimo ekstremaliosios situacijos padariniams šalinti;

9. savivaldybės administracijos nustatyta tvarka informuoja savivaldybės administracijos direktorių apie gresiantį ar įvykusį įvykį, ekstremalų įvykį Įstaigoje.

10. registruoja gautą ir perduodamą informaciją apie įvykį, ekstremalų įvykį.

Darbų organizavimas ir koordinavimas gaisro Įstaigoje atveju.

Pirminiai gaisro gesinimo ir gelbėjimo darbai vykdomi vadovaujantis Įstaigos Darbuotojų veiksmų, kilus gaisrui planu.

–ESV grupės nariai, gavę informaciją apie ekstremalų įvykį atvyksta į grupės darbo vietą.

–Organizuoja ir koordinuoja evakavimo, gaisro likvidavimo, pasekmių šalinimo, gelbėjimo ir kitus neatidėliotinus darbus;

– Apie įvykį praneša Bendrajam pagalbos centrui tel. 112 (atsakingas: pirmas, pamatęs gaisrą arba atsakingas už informacijos priėmimą ir perdavimą);

–Perspėja ir informuoja Įstaigos darbuotojus, ugdytinius ir lankytojus;

–Informuoja Įstaigos vadovą;

–Skubiai iš incidento vietos ir, esant būtinumui iš Įstaigos teritorijos, organizuoja evakavimą į susibūrimo vietą:

–Organizuoja pirmosios medicininės pagalbos suteikimą sužeistiesiems;

–Apie įvykį informuoja savivaldybės administracijos civilinės saugos specialistus;

–Esant būtinumui iškviečia elektros tinklą, vandentiekio ir kitas avarines tarnybas;

–Esant būtinumui teikia informaciją incidento likvidavimo štabui apie gaisro aplinkybes (ar nėra degančiose patalpose žmonių, chemiškai ar sprogimui pavojingų medžiagų, radioaktyvių medžiagų), konsultuoja gesinimo darbų vadovą apie degančio patalpų ypatumus, skiria į pagalbą darbuotojus gesinimui ir materialinių vertybių evakavimui.

–Esant būtinumui siunčia Įstaigos atstovą dirbti priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos gelbėjimo darbų organizavimo štabe.

Darbų organizavimas ir koordinavimas labai smarkaus vėjo, uragano atveju.

–ESV grupės nariai, gavę informaciją apie artėjantį pavojingą stichinį arba katastrofinį meteorologinį reiškinį atvyksta į grupės darbo vieta;

–Informuoja darbuotojus apie rekomenduojamas ir numatomas apsaugos priemones.

–Nurodo nutraukti visus iškrovimo darbus, sukviečia Įstaigos vadovų pasitarimą;

–Vykdo pasirengimo pavojingų stichinių arba katastrofinių meteorologinių reiškinių darbus (nurodo uždaryti langus ir duris, išjungti nereikalingus elektros prietaisus, automobilių nelaikyti po medžiais ar šalia lengvų konstrukcijų, nesėdėti arti langų, sutvirtinti silpnai sutvirtintus statinius ir kt.);

–Koordinuoja pasirengimo pavojingų stichinių arba katastrofinių meteorologinių reiškinių pasekmių šalinimo, gelbėjimo ir kitus neatidėliotinus darbus;

–Reikalui esant organizuoja apsaugą kolektyvinės apsaugos vietose;

–Apie pavojingų stichinių arba katastrofinių meteorologinių reiškinių sukeltus padarinius praneša savivaldybės administracijos Civilinės saugos specialistams;

–Organizuoja pirmos medicinos pagalbos suteikimą sužeistiesiems ir, esant būtinybei, iškviečia medikus.

Darbų organizavimas ir koordinavimas pavojingos ar ypač pavojingos žmonių užkrečiamos ligos protrūkio ar epidemijos (pandemijos) atveju.

–ESV grupės nariai, gavę informaciją apie pavojingos ar ypač pavojingos žmonių užkrečiamos ligos protrūkį Įstaigoje, atvyksta į grupės darbo vieta;

–Apie ypač pavojingos ligos atvejį Įstaigoje praneša Bendrajam pagalbos centrui 112 ir Nacionaliniam visuomenės sveikatos centrui;

–Sukviečia Įstaigos vadovaujančių darbuotojų pasitarimą (atsakingas: ESV grupės vadovas);

–Skubiai hospitalizuoja sergančius žmones (atsakingas: ESV grupės vadovas);

–Organizuoja likusių Įstaigoje žmonių medicininį patikrinimą;

–Priklausomai nuo užkrečiamos ligos pobūdžio organizuoja patalpų dezinfekciją;

–Diegia kitas infekcijos, epidemijos ar pandemijos kontrolės priemones pagal Nacionalinio visuomenės sveikatos centro, savivaldybės ar valstybės Operacijų vadovų nurodymus, Pasaulinės sveikatos organizacijos rekomendacijas;

Darbų organizavimas ir koordinavimas grasinimo įvykdyti teroro aktą (rastas sprogmuo, pavojinga medžiaga), teritorijos ir patalpų užteršimo pavojingomis cheminėmis medžiagomis atvejais.

–ESV grupės nariai, gavę informaciją apie ekstremalųjį įvykį atvyksta į grupės darbo vieta;

–Apie įvykį praneša Bendrajam pagalbos centrui tel. 112 (atsakingas: pirmas, gavęs informaciją apie grasinimą arba atsakingas už informacijos priėmimą ir perdavimą);

– Informuoja Įstaigos vadovą;

–Skubiai iš incidento vietos ir, esant būtinumui, iš Įstaigos teritorijos, organizuoja žmonių evakavimą į susibūrimo vietą;

–Perspėja ir informuoja Įstaigos darbuotojus, ugdytinius, lankytojus;

–Atvykus policijos pareigūnams, informuoja juos apie grasinimo (pavojaus) aplinkybes, konsultuoja policijos pareigūnus apie Įstaigos ypatumus, skiria į pagalbą darbuotojus materialinių vertybių evakavimui.

–Dirba incidento likvidavimo darbų organizavimo štabe.

–Apie įvykį informuoja savivaldybės administracijos civilinės saugos specialistus;

–Esant būtinumui organizuoja ir koordinuoja, pasekmių šalinimo, gelbėjimo ir kitus neatidėliotinus darbus;

–Esant būtinumui iškviečia elektros tinklą, vandentiekio ir kitas avarines tarnybas.

Darbų organizavimas ir koordinavimas „Oro pavojaus“ atveju.

–ESV grupės nariai, išgirdę civilinės saugos signalą „**Dėmesio visiems**“ (sirenų gausmą) ir „**Oro pavojaus**“ atvyksta į grupės darbo vieta;

–Vykdė pasirengimo Oro pavojui darbus (nurodo parengti priedangas uždaryti langus ir duris, išjungti nereikalingus elektros prietaisus, sutvirtinti silpnai sutvirtintus statinius ir kt.);

–Duoda nurodymus darbuotojams vykdyti apsaugą kolektyvinės apsaugos vietose, kitose numatytose priedangose (rūsyje).

–Organizuoja apsaugą kolektyvinės apsaugos vietose;

–Koordinuoja pasirengimo Oro pavojaus pasekmių šalinimo, gelbėjimo ir kitus neatidėliotinus darbus;

–Apie Oro pavojaus sukeltus padarinius praneša savivaldybės administracijos Civilinės saugos specialistams;

–Organizuoja pirmos medicinos pagalbos suteikimą sužeistiesiems ir, esant būtinybei, iškviečia medikus.

4. INFORMACIJOS APIE ĮVYKĮ GAVIMO IR PERDAVIMO TVARKA

Šiame skyriuje pateikiama informacijos perdavimo ir informacijos keitimosi tvarka apie įvykius, ekstremaliuosius įvykius ar susidariusias ekstremalias situacijas su:

- a. Bendrojo pagalbos centro pareigūnais (**112**);
- b. Savivaldybės administracijos Civilinės saugos specialistais;
- c. Savivaldybės Ekstremaliųjų situacijų Operacijų centro darbo grupėmis;
- d. Priešgaisrinės gelbėjimo valdybos pareigūnais;
- e. Kitų civilinės saugos sistemos pajėgų ir suinteresuotų institucijų pareigūnais.

Už informacijos apie įvykius, ekstremalius įvykius ar susidariusias ekstremalias situacijas perdavimą ir priėmimą Įstaigoje atsakinga direktorės pavaduotoja ūkiui.

Asmuo, atsakingas už informacijos priėmimą ir perdavimą valdo informaciją apie įvykius ekstremaliųjų įvyki (kaupia, registruoja, apibendrina, pateikia atsakingoms institucijoms, Įstaigos vadovui) **gresiant įvykiui, įvykio metu, reaguojant į įvykį ir šalinant įvykio pasekmes.**

Informacija apie ekstremaliųjų įvykių Įstaigos teritorijoje savivaldybės administracijai perduodama kai prognozuojama, kad įvykis gali pasiekti, įvykis pasiekia arba viršija Vyriausybės patvirtintus ekstremalaus įvykio kriterijus.

Informaciją apie įvykį, ekstremaliųjų įvykių ar ekstremaliąją situaciją Savivaldybės administracijoje priima ir perduoda:

Savivaldybės administracijos Viešosios tvarkos skyriaus civilinės saugos ir mobilizacijos poskyrio specialistai:

Rytis Vitkauskas, vedėjas Tel.nr. 83155519, mob. Nr. 862699074

El. pašto adresas: rytis.vitkauskas@alytus.lt

Vitas Černiauskas, vyriausiasis specialistas Tel. nr. 831555123, mob. Nr. 862024359

El. pašto adresas: vitas.cerniauskas@alytus.lt

Asmuo, atsakingas už informacijos perdavimą ir priėmimą:

Pirminę informaciją apie įvykį Įstaigoje nedelsiant **telefonu** pateikia:

–Bendrajam pagalbos centrui, telefonu **112** (jei to nepadarė pirmas įvykį pastebėjęs asmuo).

–Savivaldybės administracijos civilinės saugos specialistams;

Apibendrintą informaciją apie įvykį telefonu, faksu ar elektroniniu paštu pateikia:

–Savivaldybės administracijos civilinės saugos specialistams;

–Priešgaisrinei gelbėjimo valdybos Civilinės saugos skyriui (Jiems pareikalavus).

–Kitiems Civilinės saugos sistemos subjektams (jiems pareikalavus):

–Savivaldybės Ekstremaliųjų situacijų komisijai;

–Savivaldybės Ekstremaliųjų situacijų operacijų centrui;

–Radiacinės saugos centrui;

–Nacionaliniam visuomenės sveikatos centrui;

–Aplinkos apsaugos agentūrai;

–Kitiems CS subjektams.

Atsakingų institucijų ir pareigūnų, kuriems perduodama ir su kuriais keičiamasi informacija, kontaktiniai duomenys pateikti **Plano 2 priede**.

Pateikiami šie duomenys:

- trumpas įvykio, gresiančio ar įvykusio ekstremaliojo įvykio apibūdinimas (laikas, adresas, objektas, informacijos šaltinis, priežastys, prognozė);
- priimti sprendimai, planuojami ar atlikti pirminiai veiksmai;
- esami ir galimi pavojai Įstaigos darbuotojų, ugdytinių ir lankytojų gyvybei ar sveikatai, esami ir galimi pavojai Įstaigos turtui ir aplinkai;
- Įstaigoje vykdomos darbuotojų ir ugdytinių apsaugos priemonės, reikalingi materialiniai resursai, iškilusios problemos.

5. ĮSTAIGOS DARBUOTOJŲ, UGDYTINIŲ IR LANKYTOJŲ APSAUGA GRESIANT AR SUSIDARIUS ĮVYKIUI

Apsaugos organizavimo Įstaigoje principai.

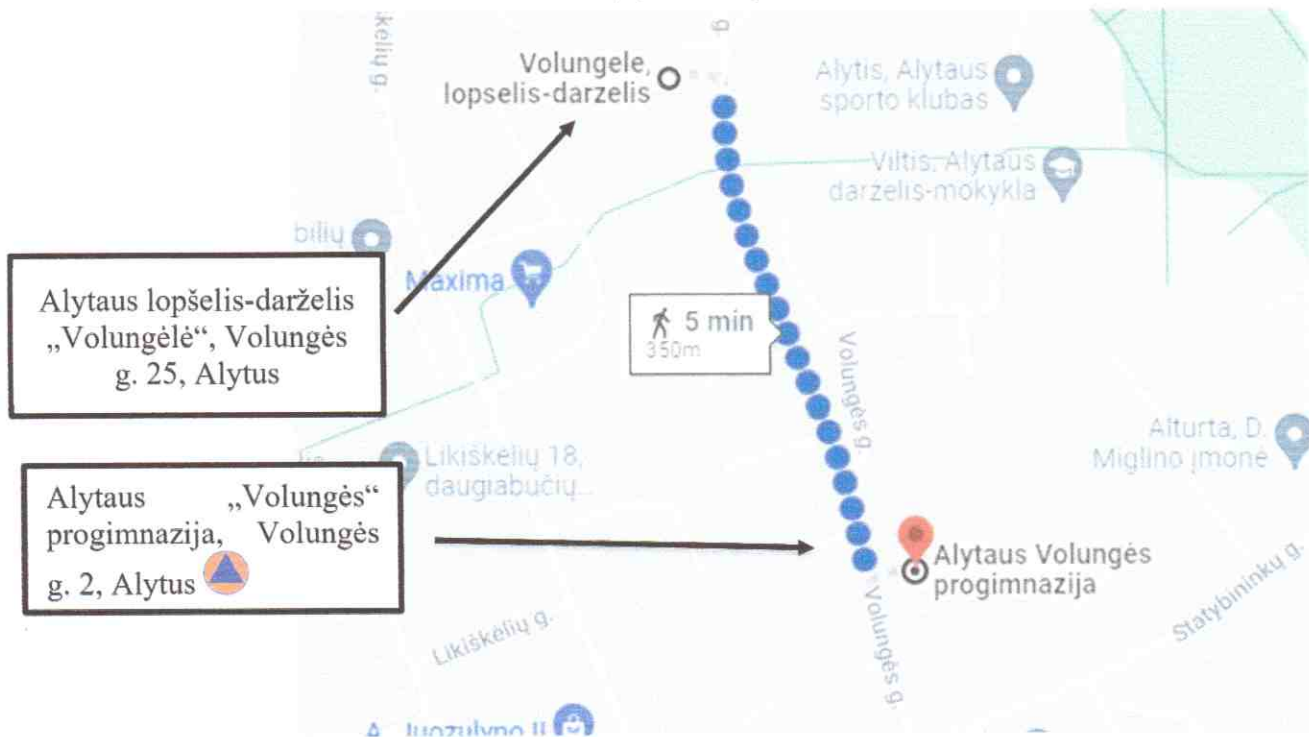
Apsaugos priemonės	Pavojai	Sprendimus priima
Apsauga kolektyvinės apsaugos vietoje	Oro pavojus. Pavojingų medžiagų koncentracijos ar radiacijos lygio laikinas padidėjimas lauke Labai smarkus vėjas, uraganas, škvalas	Įstaigos vadovas arba jo įgaliotas asmuo
Dalinis evakavimas iš patalpų (darbuotojai ir ugdytiniai evakuojami į kitas patalpas ar į kitą aukštą ar į nurodytą susirinkimo vietą pastate)	Lokalus gaisras, vokus su neaiškios kilmės medžiagomis, įtartinas radinys	Gelbėjimo darbų vadovas Įstaigos vadovas arba jo įgaliotas asmuo
Pilnas (skubus) evakavimas iš pastatų (evakavimas iš vieno ar visų pastatų į numatytą susirinkimo vietą saugioje teritorijoje)	Gaisras, sprogimas (sprogimo grėsmė), kovinių nuodingų medžiagų panaudojimas. Grasinimas įvykdyti teroro aktą, teroro aktas	Gelbėjimo darbų vadovas Įstaigos vadovas arba jo įgaliotas asmuo
Evakavimas iš teritorijos	Masiniai neramumai, kariniai veiksmai, rastas galingas sprogmuo teritorijoje, kurioje yra Įstaiga. Pavojingų medžiagų koncentracijos ar radiacijos lygio ilgalaikis padidėjimas lauke	Savivaldybės administracijos direktorius Karo komendantas Įstaigos vadovas

5.1. Įstaigos darbuotojų, ugdytinių ir lankytojų evakavimo organizavimas.

Skubus Įstaigos evakavimo organizavimas Įstaigos vadovo ar Gelbėjimo darbų vadovo sprendimu. Skubus Įstaigos darbuotojų ir ugdytinių evakavimas iš **Įstaigos pastatų** vykdomas vadovaujantis šio Plano nuostatomis, Veiksmų, kilus gaisrui planu, evakuacijos iš patalpų planuose nurodytais maršrutais.

Skubus Įstaigos darbuotojų, ugdytinių ir lankytojų evakavimas iš **Įstaigos pastatų** vykdomas į darbuotojų susibūrimo vietą - **Įstaigos kieme**. Susirinkimo vieta pateikta **Plano 4 priede**.

➤ **Esant nepalankioms oro sąlygoms darbuotojų ir ugdytinių evakavimas būtų vykdomas į artimiausią savivaldybės Kolektyvinį apsaugos statinį** „Volungės“ progimnazija, Volungės g. 2, Alytus.

Įstaigos vadovo ar Gelbėjimo darbų vadovo sprendimas vykdyti darbuotojų ir ugdytinių evakavimą iš Įstaigos pastatų perduodamas **Plano 3.2 skyriuje** aprašyta tvarka.

Darbuotojai, išgirdę garso signalą ar žodinį nurodymą „**Skelbiamas skubus evakavimas**“:

- saugiai baigia bet kokią veiklą (uždaro langus, išjungia elektros prietaisus, uždaro, bet neužrakina duris, pasiima būtiniausias asmeninius daiktus);
- instruktuoja apie elgesį evakavimo maršrutuose;
- evakavimo iš pastato schemose nustatytais maršrutais išeina iš pastatų;
- Įstaigos darbuotojai iš darbo vietos išeina paskutiniai, įsitikinę, kad patalpose nelieka nei vieno ugdytinio;
- atsakingi asmenys iš kabinetų, techninių patalpų išeina paskutiniai, įsitikinę, kad patalpose nelieka nei vieno darbuotojo, ugdytinio ar lankytojo);
- visi vyksta saugiu maršrutu į susibūrimo vietą .
- susibūrimo vietoje pagal sąrašą sutikrinami ugdytiniai ir pavaldūs darbuotojai;
- apie sutikrinimo rezultatus informuoja Įstaigos vadovus arba atvykusį Gelbėjimo darbų vadovą;
- vykdo kitus Įstaigos vadovų ar Gelbėjimo darbų vadovo nurodymus.

Skubus Įstaigos darbuotojų ir ugdytinių evakavimas iš pastato į **susibūrimo vietą** vykdomas:

- Gaisro ar sprogimo pastatuose atveju;
- Nustačius ar įtarus, kad patalpose pasklido pavojingos nuodingos medžiagos;
- Įstaigos teritorijoje aptikus radiacijos šaltinį;
- Gavus pranešimą apie teroristinio išpuolio grėsmę;

- Įvykus teroristiniam išpuoliui (įkaitų paėmimui);
- Sugriuvus pastatams ar atskiroms pastato konstrukcijoms;
- Radus sprogmenį Įstaigos patalpose ar Įstaigos teritorijoje.

Darbuotojų ir ugdytinių evakavimo srautus koridoriuose, laiptinėse koordinuoja personalas, kuris paskelbus evakavimą nedirba su vaikų grupėmis. Šio personalo veiksmams vadovauja ir paskirsto užduotis **raštinės administratorė**.

Kiekviename Įstaigos aukšte yra evakuacijos schemas.

Patalpų parengimą evakavimui (įvadinių sklendžių užsikimimą, elektros energijos, šilumos tiekimo išjungimą) organizuoja **direktorės pavaduotoja**.

Už Įstaigos materialinių vertybių ir svarbių duomenų išsaugojimą paskelbus evakavimą atsakingi darbuotojai, kurie kasdieninėje veikloje disponuoja duomenimis ir materialinėmis vertybėmis. Esant galimybei materialinės vertybės ir svarbūs duomenys (kompiuterinės laikmenos ar dokumentų bylos) išnešamos į saugią vietą.

Materialinių vertybių ir duomenų apsaugos darbus koordinuoja ESV grupės vadovas.

Evakavimo susitelkimo vietoje organizuojama evakuotų darbuotojų ir ugdytinių registracija. Darbuotojų registracijos sąrašus parengia **raštinės administratorė**. Ugdytinių registracijos sąrašus užpildo **mokytojai, tuo metu dirbę su ugdytiniais**.

Registracijos duomenys pateikiami darbuotojui, atsakingam už informacijos priėmimą ir perdavimą arba atvykusiam Gelbėjimo darbų vadovui.

Apie įvykį **informuojami vaikų artimieji ir globėjai**.

Įstaigos darbuotojų ir ugdytinių evakavimo organizavimas vykdomas Savivaldybės administracijos direktoriaus sprendimu.

Gyventojų evakavimui organizuoti savivaldybėje numatyti gyventojų surinkimo, tarpiniai ir priėmimo punktai. Jų struktūra ir įkūrimo vietos numatytos savivaldybės ekstremaliųjų situacijų valdymo plane.

Gyventojų surinkimo punktų paskirtis – surinkti gyventojus ir organizuoti evakavimą.

Gyventojų priėmimo punktų paskirtis – pasitikti atvykstančius gyventojus, suskirstyti juos į grupes ir palydėti iki jiems laikinai suteiktų gyvenamųjų patalpų.

Atsižvelgdamas į ekstremaliosios situacijos sukeltą pavojų gyventojų gyvybei ar sveikatai, galimą ekstremalios situacijos plitimo kryptį, savivaldybės administracijos direktorius, pasirenka gyventojų evakavimo maršrutą ir nustato, per kuriuos gyventojų surinkimo, tarpinius gyventojų evakavimo ir gyventojų priėmimo punktus bus vykdomas gyventojų evakavimas.

Įstaigos evakavimas administracijos direktoriaus sprendimu būtų vykdomas, jei:

- Įstaigos teritorijai grėstų pavojingo lygio užterštumas nuodingomis medžiagomis avarijos pavojingame objekte, ar avarijos transportuojant pavojingus krovinius atveju;
- Įstaigos teritorijai grėstų pavojingo lygio užterštumas radioaktyviomis medžiagomis branduolinės avarijos branduoliniuose objektuose atveju;
- Aptikus galingą sprogmenį šalia Įstaigos.

Priklausomai nuo ekstremaliosios situacijos pobūdžio, Įstaigos evakavimas administracijos direktoriaus sprendimu būtų vykdomas pėsčiomis įstaigos transportu ar savivaldybės administracijos pateiktu transportu.

Evakuojamų darbuotojų ir ugdytinių laipinimo į autobusus vietą – **nurodys savivaldybės administracijos direktorius**.

Įstaigos vadovui tikslus evakavimo maršrutas, kryptis ir laikina apgyvendinimo vieta bus nurodyta savivaldybės administracijos direktoriaus sprendime vykdyti evakavimą.

Įstaigos vadovas, gavęs (sužinojęs iš masinių informacijos priemonių) informaciją apie savivaldybės administracijos direktoriaus sprendimą vykdyti evakavimą iš teritorijos, **kurioje yra Įstaiga**, atsižvelgdama į šio Plano nuostatas ir į esamą padėtį, nurodo:

1. Stabdyti bet kokią Įstaigos veiklą.
  2. Parengti Įstaigos pastatus ir teritoriją evakavimui (atjungti elektros, šilumos energijos, vandens, dujų tiekimą, imtis priemonių teritorijos pastatų, patalpų saugumo užtikrinimui).
  3. Organizuoti svarbių dokumentų ir materialinių vertybių evakavimą.
  4. Evakuotis į susibūrimo vietą ir atlikti darbuotojų ir ugdytinių registraciją.
  5. Maršrutą ir savivaldybės gyventojų surinkimo punktą į kurį bus vykdomas evakavimas;
  6. Kaip, koku transportu bus vykdomas evakavimas (pėsčiomis, savivaldybės administracijos pateiktu transportu);
  7. Asmenis, atsakingus **už saugų gyventojų evakavimą iš pastatų ir evakavimo maršrutuose.**
  8. Asmenis, atsakingus už laikinoje apgyvendinimo vietoje vykdoma gyventojų registraciją.
- Įstaigos parengimo evakavimui ir darbuotojų evakavimo darbus organizuoja ir koordinuoja (nustato reikalingą personalą, telkia materialinius išteklius, renka ir perduoda informaciją) Įstaigos ESV grupė.

5.2. Aprūpinimo asmeninės apsaugos priemonėmis organizavimo tvarka

Didelių pramoninių avarių, užkrečiamųjų ligų protrūkio, epidemijos, pandemijos ar kitų nelaimių atvejais žmonėms apsaugoti yra naudojamos asmeninės apsaugos priemonės. Šių priemonių paskirtis – apsaugoti žmones nuo ligas sukeliančių virusų ar bakterijų, radioaktyviųjų, cheminių medžiagų, kad jos nepatektų į kvėpavimo takus ir ant odos.

Asmeninės apsaugos priemonės kaupiamos Įstaigoje jas įsigyjant savo lėšomis, saugant ir išduodant darbuotojams Įstaigos vadovo nurodymu.

Įstaiga turi asmeninių apsaugos priemonių, kurios būtų naudojamos darbuotojų apsaugai ekstremaliųjų situacijų metu: vienkartinės medicininės kaukės.

Asmeninių apsaugos priemonių įsigijimas planuojamas Įstaigos Ekstremaliųjų situacijų prevencijos priemonių plane. Už šių priemonių įsigijimą atsakingas Įstaigos **vadovas**.

Už asmeninių apsaugos priemonių įsigijimo, išdavimo organizavimą gresiant ar susidarius ekstremaliajai situacijai atsakingas **darbuotojas, atsakingas už civilinę saugą**.

Rekomendacijos kaip pasigaminti ir naudoti marlės-vatos ar vien marlės kaukę pateiktos **Plano 10 priede**.

5.3. Kolektyvinės apsaugos statiniai ir jų panaudojimo galimybės

Kolektyvinės apsaugos statinių įstaiga neturi. Darbuotojų apsaugai ekstremaliųjų situacijų atvejais numatoma evakuotis į artimiausią kolektyvinės apsaugos statinį, kuris yra – Alytaus „Volungės“ progimnazija, Volungės g. 2, Alytus. Įstaigos darbuotojai, ugdytiniai ir svečiai, gavę nurodymą slėptis, saugiai baigia bet kokią veiklą ir vyksta į nurodytą kolektyvinės apsaugos vietą ir vykdo įstaigos vadovų nurodymus.

Darbuotojų, ugdytinių ir svečių atvykusių į kolektyvinės apsaugos vietą, priėmimą, laikiną apsaugą, medicinos ir kitos pagalbos teikimą organizuoja ir koordinuoja **įstaigos Gelbėjimo darbų valdymo ir koordinavimo grupės nariai**.

Tais atvejais kai nėra galimybės saugiai pasiekti minėtą kolektyvinės apsaugos statinį, visų Įstaigos darbuotojų ir ugdytinių apsauga priklausomai nuo ekstremaliosios situacijos pobūdžio,

numatoma organizuoti esamuose Alytaus lopšelio-darželio „Volungėlė“ kabinetuose bei bendro naudojimo erdvių patalpose.

Oro pavojaus atveju apsaugą numatoma organizuoti Alytaus lopšelio-darželio „Volungėlė“ pastato rūsyje .

Už patalpų sandarinimui reikalingų medžiagų pateikimą, sandarinimo darbų organizavimą ir koordinavimą **atsakingas ESV grupės vadovas.**

Patalpų sandarinimo darbus vykdo Įstaigos darbuotojai.

Dėl ilgalaikio Įstaigos darbuotojų ir ugdytinių apsaugos organizavimo ir tolesnių veiksmų, **Įstaigos vadovas** kreipiasi į savivaldybės ekstremaliųjų situacijų operacijų centro koordinatorių ar į miesto savivaldybės administracijos Civilinės saugos specialistus. (Kontaktai pateikti **Plano 2 priede.**)

5.4. Pirmosios pagalbos teikimo darbuotojams, ugdytiniams, nukentėjusiems įvykių metu, organizavimas.

Pirmoji pagalba nukentėjusiems darbuotojams ar ugdytiniams teikiama įvykio vietoje. Pirmąją pagalbą nukentėjusiems suteiks Įstaigos mokytojai, specialistai, kurie yra apmokyti ir turi tai patvirtinančius pažymėjimus. Įstaigos darbuotojams keliami reikalavimai, kad kasdieniniame darbo režime ar susidariusių įvykių, ekstremaliųjų įvykių ar ekstremaliosios situacijos atveju sugebėtų ir būtų pasirengę suteikti pirmąją pagalbą nukentėjusiems bendradarbiams ir ugdytiniams. Esant rimtesniam sužeidimui kviečiami medikai bendruoju pagalbos telefonu 112. Įstaiga turi 12 pirmosios pagalbos

rinkinių (kiekvienoje grupėje). Jų laikymo vieta pažymėta specialiu ženklu. Jei ekstremalaus įvykio Įstaigoje metu būtų daug nukentėjusių ir sužeistų, jie būtų gabenami į bendro naudojimo patalpas pirmame aukšte. Šiose patalpose nukentėję būtų rūšiuojami, jiems būtų teikiama būtinoji pagalba ir iš čia vykdomas transportavimas į stacionarias gydymo įstaigas.

Bendruomenės aprūpinimo asmeninės apsaugos priemonėmis organizavimas:

Įstaigoje yra sukauptas vienkartinį kvėpavimo takus apsaugančių kaukių rezervas.

6. GRESIANČIŲ AR ĮVYKUSIŲ ĮVYKIŲ LIKVIDAVIMO IR JŲ PADARINIŲ ŠALINIMO ORGANIZAVIMAS IR KOORDINAVIMAS

Vadovaujantis Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2014 m. sausio 30 d. įsakymu Nr. 1-37 „Dėl Kriterijų ūkio subjektams ir kitoms įstaigoms, kurių vadovai turi organizuoti ekstremaliųjų situacijų valdymo planų rengimą, derinimą ir tvirtinimą, ir ūkio subjektams, kurių vadovai turi sudaryti ekstremaliųjų situacijų operacijų centrą, patvirtinimą“ patvirtintus Kriterijus ūkio subjektams ir kitoms įstaigoms, kurių vadovai turi organizuoti ekstremaliųjų situacijų valdymo planų rengimą, derinimą ir tvirtinimą, ir ūkio subjektams, kurių vadovai turi sudaryti ekstremaliųjų situacijų operacijų centrą, Įstaiga nesudaro Ekstremaliųjų situacijų operacijų centro bei nesteigia avarijų likvidavimo darbus atliekančių padalinių, todėl, vadovaujantis Rekomendacijų 16 punktu, 6 Plano skyriaus, nerengia.

Įstaigos Ekstremaliųjų situacijų valdymo grupės darbo organizavimo tvarka, veiksmų koordinavimas įvykus įvykiui, ekstremaliajam įvykiui, susidarius ekstremaliajai situacijai pateikti Plano 3 skyriuje. Atsakingų darbuotojų veiksmų, įvykus įvykiui, ekstremaliajam įvykiui, atmintinė pateikta **Plano 11 priede**.

7. SAVIVALDYBĖS EKSTREMALIŲJŲ SITUACIJŲ VALDYMO PLANE NURODYTŲ UŽDUOČIŲ VYKDYMO ORGANIZAVIMAS.

Alytaus miesto savivaldybės Ekstremaliųjų situacijų valdymo plane Alytaus lopšelio-darželio „Volungėlė“ užduočių nenumatyta.

8. VEIKLOS TĖSTINUMO UŽTIKRINIMAS

Įstaigos direktorius siekdamas užtikrinti darbuotojų ir ugdytinių saugumą toliau vykdant pagrindinę ugdymo funkciją po gresiančios ar susidariusios ekstremaliosios situacijos, priima sprendimą dėl veiksmų, reikalingų tolimesnei įstaigos veiklai tęsti.

Įstaigos veikla toliau yra tęsiama:

1. kai įvykis, dėl kurio buvo sustabdyta veikla yra likviduotas ir nebėra pavojaus joje esančių asmenų;
2. kai yra galimybė veiklą tęsti dalyje įstaigos patalpų ir tai nekelia pavojaus jose esančių asmenų sveikatai ir gyvybei.
3. kai yra galimybė veiklą vykdyti kitoms įstaigoms priklausančiose patalpose.

9. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

Plano tikslinimas, atnaujinimas:

plano tikslinimas – plane esančios informacijos pakeitimas ir (ar) papildymas. Ilgainiui gali keistis Įstaigos darbuotojai, jų telefonų numeriai, materialinių išteklių suvestinėse, schemose pateikti duomenys ir t. t. Tikslinimo procedūra atliekama ne rečiau kaip vieną kartą per metus. Patikslinto plano kopijos (plano išrašai) išsiunčiamos į planą įtrauktoms institucijoms;

plano atnaujinimas – procesas, kai planas yra peržiūrimas iš esmės. Jį rekomenduojama atlikti vieną kartą per 3 metus arba anksčiau, atsižvelgiant į Įstaigos civilinės saugos sistemos parengčiai užtikrinti įtaką turinčius veiksnius (pvz., įvykus įvykiui, po civilinės saugos pratybų, atsiradus naujiems pavojams, pasikeitus civilinę saugą reglamentuojantiems teisės aktams, pertvarkius ar modernizavus įrenginius, technologinius procesus ar įvykus kitiems pokyčiams, didinantiems galimų įvykių riziką ir mažinantiems darbuotojų saugumą). Plano atnaujinimai turi būti suderinti su institucijomis, įtrauktomis į planą. Patvirtinto plano kopijos (plano išrašai) išsiunčiamos į planą įtrauktoms institucijoms.
